

מבצע "חרבות ברזל" – מגמות ברשתות החברתיות במזרח ירושלים

עדכון יומי – 8 בנובמבר 2023

-פנימי-

כוחות הביטחון פוצצו בית של מחבל במ"פ שועפאט

- הדיווחים אודות "פלישות הכיבוש" למ"פ שועפאט ממשיכים להופיע ברשתות, וביום רביעי [8.11] סופר כי "הפלישה כללה הכנסה של ארבעה משוריינים צבאיים מסוג 'נמר' וכ-200 חיילים". לצד הדיווח הזכר מחירו של כל משוריין מסוג נמר (כ-3 מיליון דולר) וסופר כי "לוחמי עז א-דין אל-קסאם השמידו משוריין דומה במהלך הפלישה של הכיבוש לרצועת עזה".
- בדיווחים אחרים פורסם סרטון בו נראים הכוחות הפועלים במ"פ "מונעים מאישה לקחת את הילדה שלה לבית הספר, מכים אותה ומורידים ממנה את החיג'אב", ולאחר מכן "מכריחים אותה לחזור כלעומת שבאה". בסרטונים אחרים נראות שוטרות מג"ב "עורכות חיפוש משפיל על גופן של תלמידות".
- בנוסף, פורסם סרטון המתעד את פיצוץ ביתו של "הילד האסיר מוחמד א-זלבאני בן ה-13", שנמצא במ"פ, וסופר כי במהלך הבוקר נרשמו עימותים בסביבת המ"פ "בתגובה לפלישת הכיבוש", בעקבותם "נחסמה דרכם של תושבי השכונה לבתי הספר ומקומות העבודה". בטרם פיצוץ הבית, הזכר כי "משטרת הכיבוש חילקה עלונים בערבית בהם הנחיות לשמירה על בטחונם" בזמן הפיצוץ.
- במקביל, בקבוצת הפייסבוק של המ"פ נשלחה הודעה "בבקשה לא לשלוח את הילדים לבתי הספר".

ריסוס בואש על בתי ומכוניות התושבים בעיסאווייה

גם בעיסאווייה נרשמה בלילה של יום שלישי [7.11] "פלישה של כוחות הכיבוש" - זה הלילה השני ברציפות. "הכיבוש ריסס בואש על הבתים והרכבים של תושבי השכונה", סופר. הפרקטיקה של ריסוס בואש על בתיהם ורכושם של התושבים בשכונות מזרח ירושלים מוצגת על ידי כלי התקשורת הפלסטינים כעונש קולקטיבי המונע מנקמה – טענה שחוזרת על עצמה מאז תחילת הלחימה בעזה.

חזרה איטית לשגרה של בתי הספר

- בינתיים בבתי הספר במזרח העיר, נראה כי הלימודים אט אט חוזרים לשגרה. בבית הספר א-סלעה לבנים בג'בל מוכבר, השתתפו תלמידי כיתות ג' ו-ד' בפעילות העוסקת בזהירות בדרכים, צפו בהדגמה של חצייה בטוחה באופניים ודנו על ההתנהגות הנכונה במקומות ציבוריים.
- בבית הספר המקיף בבית צפאפא קיימו מפגש הורים, בו הודגש שיתוף הפעולה הנחוץ בין הורי התלמידים לצוות החינוכי דווקא בימים אלה. "זה היה יום ממש מיוחד, מאוד נהנו להיות איתכם", כתבה אחת הגולשות, "תודה על המאמצים שאתם משקיעים בילדים שלנו".

כמות הפעילויות והסדנאות שמתקיימות בבתי הספר עולה בצורה הדרגתית, מה שמספק לתלמידים ולהורים תחושת ביטחון ויציבות. מומלץ להרבות בתקופה הקרובה בפעילויות חינוכיות בלתי פורמליות שיקלו על החזרה הכוללת לשגרה.

חזרה איטית לשגרה של המינהלים הקהילתיים

- במינהל הקהילתי של כפר עקב הודיעו בשבוע שעבר [3.11] על פתיחת קורס מואץ של לימודי עברית, ברמות א' ו-א'+, שיתקיים בימי שני וחמישי בערב ובמחיר של 700 ש"ח. להודעה צורף טופס הרשמה עבור המעוניינים.
- במינהל הקהילתי של צור באהר, התקיים בתחילת השבוע [5.11] מפגש זום בהנחיית המטפלת מנאל אבו שחאדה, תחת הכותרת "איך שומרים על איזון נפשי בחיים", זאת לאחר שבסוף אוקטובר התקיים מפגש עם עורך הדין עלאא' עדילה, שהסביר על "זכויות עובדים בעתות משבר" - יציאה לחל"ת, קבלת דמי אבטלה, זכאות לתלושי מזון וכו'.

גם במינהלים הקהילתיים נראה כי העניינים חוזרים אט אט לשגרה, וניתן לחשוב על דרכים למשוך קהל מהשכונות לפעילויות השונות בהם ולסייע להם להתמודד עם מורכבות התקופה.

יוזמות פרטיות להתמודדות עם המצב בבתי הספר

בקבוצת הפייסבוק "מה אלמד?" פרסמה אחת הגולשות פוסט אודות הסדנאות שהיא מעבירה בימים אלו למורים, עובדי בתי ספר ותלמידים, הכוללים שימוש בקלפים מיוחדים המסייעים בפיתוח תקשורת בינאישית. מלבד נושאים טכניים כמו כתיבת קורות חיים והתכונות לראיונות עבודה, עוסקות הסדנאות גם בהתמודדות עם תחושות שליליות, שליטה ברגשות ותרגילי נשימה.

ייתכן כי לצד יוזמות פרטיות של דמויות חינוכיות, יש להקדיש מאמצים בקיום של סדנאות ופעילויות רשמיות שיסייעו למורים ולמורות בקיום תקשורת בריאה עם התלמידים לאור המצב.

השפעת המצב במחסום קלנדיה על שגרת התלמידים

- בקבוצת הפייסבוק של תושבי כפר עקב, סיפרה אחת הגולשות על כך שילדיה מאחרים כל בוקר בדרכם לבית הספר בבית חנינא, ולעיתים לא הולכים בכלל "בעקבות ההגבלות והתנאים הקשים" שבמחסום קלנדיה. בדבריה, סיפרה אותה גולשת שהיא מחפשת דירה מרוהטת להשכרה בבית חנינא, לתקופה קצרה, ולצד השאלות הטכניות שהופנו אליה, כתב אחד הגולשים כך: "כל הילדים מאחרים, חובה על כולם לפנות לעירייה כדי שיפתחו את המעבר. זה לא פיתרון לעבור לבית חנינא, מה שאר האנשים יעשו? הבתים להשכרה יקרים ורוב הילדים בכפר עקב לומדים מחוץ לשכונה".
- בפוסט נוסף העוסק בנושא, פנה אחד הגולשים לוועד ההורים הכללי של בתי הספר במזרח העיר, והסביר כי "אין טעם שלתלמידים יקח ארבע שעות להגיע לבית הספר, ואין טעם לערוך עליהם חיפוש משפיל כשהם עוברים". לדבריו, על הוועד למצוא פתרון שיבטיח את ביטחון התלמידים, ובתגובות, כתב אחד הגולשים במרירות ש"הוועד טוב רק בשביתות".

הצעת תרומה של בגדים למשפחות נזקקות

בקבוצת פייסבוק של תושבות מזרח ירושלים כתבה אחת הגולשות כי יש ברשותה כמות גדולה של בגדים למבוגרים במצב מצוין, ושאלה אם מישהו מכיר משפחה שזקוקה לבגדים. בתגובות, סיפרו הגולשות על מרכזים שאוספים בגדים לטובת משפחות נזקקות, וחלק מהן כתבו שהן יישמחו לקבל אותן. לצדן, כתבה אחת הגולשות כך: "אם הבגדים במצב מצוין תתאזרי בסבלנות עד שיפתחו את האפשרות להעביר תרומות לתושבי עזה - הם הראשונים שצריכים בגדים כאלה שיעזרו להם בחורף".